

ský soud v Ch., a vrchní soud v K., státními příslušníky Československé republiky. Podle § 5 tr. zák. měli by tudíž za čin spáchaný na území republiky Československé býti trestáni podle předpisů zákona platného na tomto území; důsledkem zákona ze dne 28. října 1918 čís. 11 sb. z. a n. byl jím v čase spáchaní trestného činu a až dosud jím zůstal trestní zákon dříve uherský. Rumunskými soudy byli ovšem též odsouzeni podle trestního zákona dříve uherského, neboť zůstal platiti na území, v němž jsou oba rumunské shora jmenované soudy, jež bylo od uherského království odtrženo a k Rumunsku připojeno. Přes tuto věcnou shodu byly však zákony na tomto cizím území platné nadále zákony cizozemskými; důsledkem zásady §§ 5 a 18 tr. zák. nemohou proto soudy Československé republiky přihlížeti k odsouzení podle zákona na tomto cizím území platného, byť byl snad i věcně shodným se zákonem platným na zdejším území, poněvadž k odsouzení podle něho došlo u soudů cizozemských, jimž v té době, kdy soudily o činu, spáchaném na státním území československém státními příslušníky československými, vůbec nepřislušela ani právně ani fakticky jurisdikce nad tímto územím a jeho příslušníky.

Čís. 4367.

Ve příčinné souvislosti se škodou trestně právně závažnou je jakékoli jednání (opomenutí), bez něhož by škoda ta nebyla vznikla, třebaže nevzešla z onoho jednání (opomenutí) sama a vznikla z něho jen, protože k němu, po případě po něm přistoupila — nezávisle na vůli osoby, již jest se z onoho jednání (opomenutí) zodpovídati, najmě bez jejího dalšího působení — jiná příčina (skutečnost, událost), již dosud latentní (skrytá a nečinná) nebezpečnost onoho jednání (opomenutí) stala se akutní (zjevnou a účinnou).

Není povšechného zákazu ponechatí vozidla všeho druhu na ulici; zákaz § 8 sil. ř. (čís. 47/1866 z. zák. pro Čechy) neplatí pro silostroje.

Kdo nejedná ani proti platným předpisům, ani takovým způsobem, že jeho jednání již o sobě — přímo a bezprostředně — směřuje k poškozování (ohrožení) právních statků zákonem chráněných, nemusí — vzhledem na trestnost i pouhého zvětšení nebezpečí (§ 335 tr. zák.) — zpravidla počítati s tím, že stav věci, který svým jednáním vytvořil, může nabýti směru k nebezpečí onoho rázu přístupem zlomyslného nebo nedbalého jednání jiné osoby.

(Rozh. ze dne 5. února 1932, Zm I 549/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České Lípě ze dne 10. února 1931, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem podle § 335 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v části stěžovatele odsuzující, a přikázal věc k opětovnému projednání a rozhodnutí v rozsahu zrušení příslušnému okresnímu soudu v Rumburku.

D ů v o d y :

Zmateční stížnosti, vytýkající napadenému rozsudku zmatečnost podle čís. 5, 9 písm. a), 10, správně — ana uplatňuje naprostou beztrestnost souzeného skutku a žádá zproštění stěžovatele z obžaloby — jen podle čís. 5 a čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř., jest přiznati důvodnost. Zmateční stížnost není sice v právu námitkou, že nehoda svědka D-ho, o niž v souzené trestní věci jde, není v příčinné souvislosti se zjištěným a souzeným jednáním stěžovatele, ana by prý nebyla nastala, kdyby nebyla přistoupila — zcela nezávisle na jednání stěžovatele — jiná událost, totiž jízda spoluobžalovaného H-ho, na kterou nemohl stěžovatel nikterak působiti, jsa v době nehody vůbec nečinný. Příčinami změny zevního života rozumí se veškeré podmínky jejího vzniku, veškeré události a jinaké skutečnosti, jichž působením nastala změna zevního života, takže by k ní, alespoň v tom rozsahu nebylo došlo, kdyby nebylo bývalo všech, tudíž kdyby nebyla bývala i jen jedna z nich, aniž však záleží na tom, jaká byla účast té které ze spolupůsobivších podmínek na společném výsledku a kdy která z nich do vývinu události zasáhla. Ve příčinné souvislosti se škodou trestně právně závažnou je tudíž jakékoli jednání (opomenutí), bez něhož by škoda ta nebyla vznikla, třebaže nevzešla z onoho jednání (opomenutí) samotného a vznikla z něho jen, protože k němu, po případě po něm přistoupila — nezávisle na vůli osoby, jíž jest se z onoho jednání (opomenutí) zodpovídati, najmě bez jejího dalšího působení — jiná příčina (skutečnost, událost), jíž se dosud latentní (skrytá a nečinná) nebezpečnost onoho jednání (opomenutí) stala akutní (zjevnou a účinnou). Že by k nehodě (k těžkému poškození) svědka D-ho nebylo došlo, kdyby nebyl v době jízdy spoluobžalovaného H-e stál automobil stěžovatelův na místě, kam ho stěžovatel postavil, jest rozsudkem zřejmě předpokládáno a tím i zjištěno, a sama stížnost nebere v pochybnost, že auto H-em řízené zasáhlo a zranilo D-ho jen, protože jízdní dráha byla autem stěžovatelovým sůžena. Tím jest předpoklad příčinné souvislosti mezi souzeným jednáním stěžovatelovým a nehodou D-ho opodstatněn způsobem zákonu vyhovujícím. Že k nehodě došlo jen proto, že dodatečně přijelo auto řízené spoluobžalovaným H-em a že H-e nedbal stavu věci nastalého ponecháním auta stěžovatelova v úzkém úseku silnice, nebo třeba že by nebylo došlo k nehodě, kdyby H. nebyl přijel nebo byl přízpůsobil své chování stavu věci, který tu byl, nemá s hlediska příčinné souvislosti významu, nýbrž přichází v úvahu jen pro otázku stěžovatelovy nedbalosti.

Po stránce tohoto subjektivního znaku namítá stížnost, že se souzené jednání stěžovatelovo nepřičilo žádnému zákazu, že stěžovatel mohl předpokládati, že pruh ulice, který zůstal vedle stěžovatelova auta volný, jest tak úzký, že jiné vozidlo vůbec nemůže jím projeti, a že vzhledem k tomu mohl stěžovatel i předpokládati, že jiné vozidlo zastaví před oním pruhem a počká, až stěžovatel odjezdem ulici v dotčeném místě uvolní. Obsah první části námitky jest uznati za správný. Rozsudek nezjišťuje a — přihlížeje k údajům svědka D-ho — nemohl zjistiti zvláštní zákaz ponechatí vozidla všeho druhu na ulici pro dotčený úsek ulice; není ani povšechného zákazu v tomto směru; zákaz § 8 silničního řádu pro Čechy z 15. června 1866, čís. 47 z. zák. — že vozidla bez potahu nesmí (s výjimkou nezbyt-

nosti z důvodu nehody) zůstatí na ulici státi — je zřejmě výronem úvah, že, není-li potah u vozidla, není tu možnost odstraniti kdykoliv a v krátké době vozidlo z místa, kde se stalo překážkou dopravy, a nemá proto platnost pro silostroje. S onou námitkou a s příslušnými vývody stížnosti jest souhlasiti i potud, že, kdo nejedná ani proti platným předpisům, ani takovým způsobem, že jeho jednání již o sobě — přímo a bezprostředně — směřuje k poškozování (ohrožení) právních statků zákonem chráněných, nemusí — vzhledem na trestnost i pouhého zvětšení nebezpečí (§ 335 tr. zák.) — z p r a v i d l a počítati s tím, neboli nemusí z p r a v i d l a pojmuti v okruh svých úvah, že stav věci, který svým jednáním vytvořil, může nabýti směru k nebezpečí onoho rázu přístupem zlomyslného nebo nedbalého jednání jiné osoby. Jen výjimkou jest počítati s touto možností, jsou-li tu zvláštní okolnosti pachatelem poznané neb alespoň poznatelné, jež poukazují k tomu, že se v dotčeném směru nedostává jednotlivé osobě nebo skupině osob, jež mohou přijíti v úvahu, náležité opatrnosti nebo dokonce dobré vůle. To má asi na zřeteli též napadený rozsudek, jenž uvádí, že stěžovatel právě jako šofér musil s tím počítati, že při bohužel tak velice rozšířené a nespočetné bezohlednosti mnohých řidičů silostrojů některý neopatrný šofér i tímto tak úzkým prostorem bezohledně bude chtítí projeti. Než povinnost k tak širokým úvahám o možných následcích jednání stihne — jak právě dovozeno — stěžovatele jen, znal-li nebo mohl-li znáti rozsudkem předpokládanou bezohlednost šoférů. To není rozsudkem zjištěno, najmě to není zjištěno slovy »jako šofér«, která spíše svědčí tomu, že rozsudek žádá povšechně na příslušnících dotčené živnosti zvýšenou míru dbalosti a obezřetnosti (viz předchozí slova rozsudku »opatrnost, již jako řidič silostroje, dokud jej neodvezl do garáže, stále vynaložiti musí«), nehledíc k tomu, že rozsudek ani neuvádí, oč opírá onen svůj objektivní předpoklad. Nedostatek zjištění, že stěžovatel věděl aneb alespoň mohl věděti o zvláštních okolnostech, zavazujících k většímu rozsahu úvah o možnosti nebezpečí než obvykle stačí, je tím vážnější, že rozsudek ani nezjišťuje, že stěžovatel věděl o silné frekvenci na silnici (objektivně zjištěné), a že věděl nejen, že (což zjištěno) volný pruh silnice je příliš malý pro bezpečný průjezd, nýbrž i, že přes to není tak malý, nebo je třeba dosti široký, by třeba sváděl k pokusu, zda se podaří jím projeti. Při vyličeném nedostatku skutkových zjištění není zákonný znak nedbalosti stěžovatelovy opodstatněn v rozsahu, v němž bylo a jest toho třeba při správném výkladu zákona, takže je rozsudek stížen zmatkem § 281 čís. 9 písm. a) tr. ř. Proto bylo a to, ano jde o neúplnost skutkových zjištění, vyžadující opětne hlavní přelíčení v prvé stolici, ihned v zasedání neveřejném za předpokladu § 5 zákona čís. 3/1878 stížnosti vyhověti a uznati, jak se stalo. Opětné projednání a rozhodnutí bylo přikázati příslušnému okresnímu soudu, ano jde v souzeném skutku jen o přestupek, jak již obžaloba uplatňovala.

Čís. 4368.

Přičitatelnost výsledku jako kausálního vzhledem k určitému jednání neb opomenutí pachatelovu je v zákoně podmíněna kromě znaků objektivních též momenty subjektivními; při jednání úmyslném musí